

โรงเรียนนายเรือ

กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒

น.อ.จรินทร์ บุญโสม
ผู้อำนวยการกองวิชาการเรือและเดินเรือ ฝ่ายศึกษา โรงเรียนนายเรือ

ความเป็นมาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา ๘๑ กำหนดว่า “รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชน จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมาย เกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม.....” ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดดังกล่าว จึงมีการตรากฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ สำหรับไว้ใช้เป็นกฎหมายแม่บท ในการบริหาร และจัดการศึกษาอบรม โดยรวมในทุกระดับการศึกษาของประเทศให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โรงเรียนนายเรือเป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรีแห่งหนึ่งของประเทศไทย จึงอยู่ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติข้างต้น และจะต้องดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายฉบับนี้ บทความเรื่องนี้ผู้เขียนมีความประสงค์ที่จะชี้ให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องตามที่โรงเรียนนายเรือจำเป็นต้องปฏิบัติ หรือสิ่งใดที่ได้ปฏิบัติอยู่แล้ว หรือสิ่งที่จำเป็นต้องทำการแก้ไขให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้

บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือ

จากการศึกษาพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๘ มาตรา ผู้เขียนพบว่า มีมาตราและข้อความที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือโดยตรง ในแง่ของการบริหารจัดการการศึกษาในหมวดที่ ๔ แนวทางจัดการศึกษาตามมาตราดังต่อไปนี้

มาตรา ๒๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(๔) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ในหมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

มาตรา ๔๘ ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา ๕๐ ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูล เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่า เกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจของ สถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา นั้น

การดำเนินการของโรงเรียนนายเรือ

ถ้าอ่านผ่าน ๆ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือ ตามที่แสดงให้เห็นในหัวข้อข้างต้น โดยไม่พิจารณาวิเคราะห์และไตร่ตรองให้ถ่องแท้แล้ว ดูราวกับว่ายัง ไม่มีการดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนี้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในมาตรา ๒๔ แต่ เมื่อผู้เขียนได้พินิจวิเคราะห์ การจัดการศึกษาที่ผ่านมาของโรงเรียนนายเรือ พบว่ามีการปฏิบัติแล้วเป็น ส่วนใหญ่ เหลือเพียงรายละเอียดปลีกย่อยบางประการที่ต้องเสริมให้สมบูรณ์เท่านั้น ดังจะแจกแจงให้ เห็นเป็นข้อ ๆ ดังนี้

มาตรา ๒๔

ข้อ ๑. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

การปฏิบัติ ตามหลักสูตรโรงเรียนนายเรือ พ.ศ.๒๕๔๕ ให้จัดหลักสูตรที่หลากหลาย ให้นักเรียนนายเรือได้เลือกศึกษาตามความถนัดและสมัครใจถึง ๑๑ สาขาวิชา โดยแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มคือ

กลุ่มวิทยาศาสตร์บัณฑิต ๓ สาขาวิชาคือ

๑. วิทยาการคอมพิวเตอร์
๒. บริหารศาสตร์
๓. การจัดการชายฝั่งและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มวิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ๘ สาขาวิชาคือ

๑. วิศวกรรมไฟฟ้า
๒. วิศวกรรมเครื่องกลเรือ
๓. วิศวกรรมอุทกศาสตร์
๔. วิศวกรรมโยธา
๕. วิศวกรรมอากาศยาน
๖. วิศวกรรมต่อเรือ
๗. วิศวกรรมอุตสาหกรรม
๘. วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

ข้อ ๒. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

การปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนนายเรือได้ฝึกให้นักเรียนนายเรือมีการเผชิญสถานการณ์และแก้ไขปัญหา เช่น การฝึกและเรียนการป้องกันความเสียหาย การรับสิ่งของในทะเล การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าขณะเดินเรือ ฯลฯ ต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้นักเรียนรู้จักการแก้ไขสถานการณ์ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและการฝึกซ้ำ ๆ ยังทำให้นักเรียนเกิดทักษะและความชำนาญในที่สุด

ข้อ ๓. จัดกิจกรรมให้นักเรียน ได้รู้จักประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติ โรงเรียนนายเรือจัดให้มีห้องปฏิบัติการภาษา เคมี และการฝึกการอาวุธ การเรือ การดับไฟ ให้นักเรียนนายเรือได้ประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติ จัดให้มีห้องสมุดกลาง ห้องสมุดย่อย ให้มีชั่วโมงงานมอบ เพื่อให้นักเรียนได้มีเวลาอ่านหนังสือ ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียน ในชั้น

ข้อ ๔. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา

การปฏิบัติ ทุกหลักสูตรของโรงเรียนนายเรือ จัดให้มีสัดส่วนความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมสมดุล โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาพื้นฐาน วิชาแกน และวิชาเลือก มีการอบรม สั่งสอนและฝึกหัดให้นักเรียน มีค่านิยมของความเป็นนายทหาร สุภาพบุรุษ การเข้าสังคม ศิลธรรม

ข้อ ๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และ อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้เรียนและผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและ วิทยาการประเภทต่าง ๆ

การปฏิบัติ โรงเรียนนายเรือมีพิพิธภัณฑ์เดินเรือ ห้องฟ้าจำลอง กล้องโทรทรรศน์ เรือหลวง ธนบุรี ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ลานฝึกการเรือ และการป็น ให้นักเรียนนายเรือได้สามารถใช้ในการศึกษา และเรียนรู้ นักเรียนนายเรือชั้นสูงมีการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อนำเอาความรู้มาใช้ในการ วิเคราะห์ แก้ปัญหาต่าง ๆ

ข้อ ๖. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา และสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ในชุมชนทุกฝ่าย ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การปฏิบัติ สภาพแวดล้อมที่โรงเรียนนายเรือเป็นอยู่ตามที่กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นนั้น สามารถ เอื้ออำนวยให้นักเรียนนายเรือสามารถทำการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โรงเรียนยังมีการประสานความร่วมมือ กับผู้ปกครอง บิดา มารดาอย่างสม่ำเสมอ โดยการแจ้งผลการเรียนความประพฤติ ข้อมูลในการเลือก เหล่า ฯลฯ มีการประสานงานกับชุมชน ซึ่งในที่นี้คือ หน่วยงานต่าง ๆ ในกองทัพเรือ ที่รับผลผลิตจาก โรงเรียนนายเรือเพื่อปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนนายเรือให้ดียิ่งขึ้น มีการส่งนักเรียนนายเรือเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ กับทางจังหวัดสมุทรปราการ

สำหรับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา ๔๘ และ ๕๐ นั้น โรงเรียนนายเรือจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนายเรือขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เช่น การ จัดสัมมนาทำความเข้าใจ จัดทำคู่มือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ ทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นความเร่งด่วนลำดับแรก ในการจัดทำ การจัดทำมาตรการต่าง ๆ ของ การประกันคุณภาพการศึกษา ให้พร้อมตรวจจากภายนอกภายในเวลา ๕ ปี หลังจากจัดระบบประกัน คุณภาพการศึกษาขึ้นมา

สรุป พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โรงเรียนนายเรือ โดยตรงทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งในส่วนแรกนั้น ดำเนินการไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ แต่ในส่วนที่สองนั้น เพิ่งจะมีการดำเนินการมาเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๓ นี้ ซึ่งเป็นเรื่องในทุกฝ่ายในโรงเรียนนายเรือต้องมีส่วนร่วมกันสนับสนุนและผลักดันให้เกิดผลสำเร็จในที่สุด